

Športne prireditve z motornimi vozili se v Alpah vedno bolj širijo

Od 20. do 22. junija bo v Obersaxnu potekalo prvo švicarsko prvenstvo v t.i. vzpenjanju na hrib (hillclimbing), ko se bo kar 150 motoristov z motorji poskušalo povzpeti čim višje po zelo strmih pobočjih. Organizatorji pričakujejo 2.500 obiskovalcev. [Več na strani 3](#)

Predlagani zakon ogroža slovenski narodni park

Obstoječi zakon o Triglavskem narodnem parku je zastarel in zato potreben prenove. Vladajoča stranka v Sloveniji je tako predložila nov predlog zakona, katerega osnovno sporočilo pravi, da je v parku dovoljeno vse, kar ni izrecno prepovedano. Ljudje, ki živijo na območju parka, uprava TNP in okoljevarstvene organizacije se sedaj bojijo, da bi se izredno povečala pozidava na območju Triglavskega narodnega parka.

Nov predlog zakona dovoljuje namreč v osrednjem območju parka gradbene posege vseh razsežnosti. V narodnem parku je počitniških hiš, planinskih koč oz. stanov že sedaj izredno veliko. Nasprotniki predloga zakona so prepričani, da bo nadaljnja pozidava ogrozila osnovni namen narodnega parka, tj. varstvo naravne in kulturne dediščine.

Predlog je predvidel tudi izločitev treh naselij iz narodnega parka. Ker k sprejemanju odločitev prebivalstvo ni bilo povabljen, so lokalni prebivalci in nevladne organizacije pripravili referendum. Prebivalci iz prizadetih vasi so se v nedeljo, 15. junija, z veliko večino izrekli za ohranitev meja prvotnega območja narodnega parka. Novela zakona je bila ustrezno spremenjena.

Predlog novega zakona predvideva tudi - sicer strog - varstveni režim za območje Bohinjskega jezera (osrednje območje narodnega parka), za bližnja zemljišča s statusom robnega območja pa bi veljali manj strogi pogoji. Negativen primer za to je Blejsko jezero: zaradi izlivanja fekalij v jezero je kakovost vode v poletnem času občasno tako slaba, da kopanje v jezeru ni več mogoče.

Avtorji novega zakonskega predloga pojasnjujejo, da so spremembe nujne, če želimo prebivalstvu, ki živi v narodnem parku, zagotoviti nemoten razvoj. Zaradi velikega zanimanja za gradnjo, ki vlada za to območje, pa so nasprotniki predloga prepričani, da predlog zakona upošteva samo interese gradbenega lobija.

Nadaljnje dejavnosti, s katerimi naj bi preprečili uveljavitev novega zakonskega predloga, so v pripravi.

Vir: CIPRA-Slovenija, 16. 6. 2003, nadaljnje informacije na spletni strani: <http://www.sigov.si/tnp> (de/it/sl/en)

Biotska raznovrstnost na območju Alp v treh dneh

Osrednji seminar poletne akademije, ki jo bo tudi letos organizirala CIPRA, bo posvečen ohranitvi in spodbujanju biotske raznovrstnosti na območju Alp s pomočjo kmetijstva in gozdarstva. Seminar bo v francoščini, italijanščini in nemščini potekal od 20. do 22. avgusta v Schaanu v Kneževini Lihtenštajn. CIPRA bo seminar v sodelovanju s švicarskim Zveznim inštitutom za raziskovanje gozda, snega in krajine organizirala v švicarskem kraju Birmensdorf.

Program je v celoti objavljen na spletni strani (možne tudi prijave): <http://deutsch.cipra.org/texte/MAIN.HTM> (de)

Vsebina

Predlagani zakon ogroža slovenski narodni park [1](#)

Biotska raznovrstnost na območju Alp v treh dneh . [1](#)

Mednarodni alpski otroški vrh: otroci oblikujejo prihodnost Alp [2](#)

EKOREGIJA ALPE JADRAN: ustanovitev čezmejne ekoregije [2](#)

Ogenj v Alpah 2003 [2](#)

Evropski alpinisti na mirovni misiji v Afganistanu [2](#)

Športne prireditve z motornimi vozili se v Alpah vedno bolj širijo [3](#)

Alpske regije za ohranitev hribovskega kmetijstva ... [3](#)

Švica: predstavniki kantonov želijo omiliti varstveni režim za Alpe ... [3](#)

O tem in onem [4](#)

Prireditve [4](#)

Mednarodni alpski otroški vrh: otroci oblikujejo prihodnost Alp

Od 11. do 14. junija 2003 je v avstrijskem Innsbrucku potekal prvi mednarodni alpski otroški vrh, ki se ga je udeležilo štirideset otrok iz sedmih alpskih držav. Na konkretnih primerih dobre prakse so se seznanili, kako lahko v svojem življenjskem okolju dejavno razvijajo in oblikujejo prihodnost Alp. Zadnji dan je bila na programu tudi okrogla miza, na kateri sta sodelovala tudi Noël Lebel, začasni sekretar Stalnega sekretariata Alpske konvencije, in Andreas Weissen, predsednik Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA), ter odgovarjala na vprašanja otrok.

Otroški vrh je bil vrhunec ekološke vzgojne akcije Otroci za Alpe (Kids for the Alps), ki jo je Svetovni sklad za varstvo narave (WWF) pripravil v okviru programa za Alpe. Christine Radler, organizatorka otroškega vrha, je namen akcije povzela takole: „Akcija „Otroci za Alpe - Kids for the Alps“ spodbuja otroke k sodelovanju. Otroci se zavedajo, da so tudi oni soodgovorni za okolje, mi pa jim želimo pomagati, da bodo lahko pri tem tudi sami dejavni.“ Vir: WWF, 10. 6. 2003 <http://www.wwf.at/News/news878/index.html> (de), Nadaljnje informacije na spletni strani: <http://www.kids-for-the-alps.net> (de/fr/it/sl)



EKOREGIJA ALPE JADRAN: ustanovitev čezmejne ekoregije

V okviru projekta EKOREGIJA ALPE JADRAN je bila v sodelovanju z ekološkimi združenji iz Slovenije, Furlanije-Juljske krajine in Belluna v Italiji ter avstrijske Koroške zasnovana čezmejna ekoregija. Ekološka združenja so začela izvajati skupen program, ki si prizadeva tako za vzpostavitev območja brez gojenja gensko spremenjenih organizmov, kar bi pripomoglo k ohranitvi naravne raznovrstnosti v ekološkem kmetijstvu, kakor tudi za medsebojno povezanost različnih ekopobud. Makroregija EKOREGIJA ALPE JADRAN bo združevala okoli 6000 ekoloških kmetij. Spletna stran, na kateri je projekt predstavljen v treh jezikih, ponuja uporabnikom številne informacije, ki segajo od ponudnikov in proizvodov v različnih regijah, pa vse do prireditev in receptov ter navodil za ekološke kmete.

Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.bioalpeadria.info> (de/it/sl); vir: <http://www.bioinformation.at/modules.php?name=News&file=article&sid=1000> (de)

Ogenj v Alpah 2003

9. in 10. avgusta bodo na celotnem območju Alp tako kot vsako leto doslej zagoreli kresovi. Videti jih bo daleč naokrog, ljudem pa naj bi posredovali jasno sporočilo, tj. ohranitev naravne in kulturne dediščine alpskega prostora, ter hkrati pozvali k odločnejšemu zavzemanju za uveljavitev trajnostnega razvoja v Alpah.

Ker je letošnje leto mednarodno leto celinskih voda, je bila seveda za osrednjo temo ob prižiganju kresov izbrana voda. Organizacije, ki bodo priredile letošnjo akcijo, se bodo tako posvetile obravnavi tematskih sklopov, ti pa se glasijo „Trajnostna raba in varovanje voda“, „Varstvo pred nevarnostmi vode“ in „Brez vode ni življenja“.

Vendar pa se akcija „Ogenj v Alpah“ ne sme omejiti samo na ta dogodek, temveč bi morala spodbujati nastajanje omrežij med ljudmi in organizacijami in s tem uveljavljanje načel trajnostnega razvoja v Alpah. Skupna akcija prižiganja kresov želi ljudem posredovati višja sporočila in zahteve, zato je izredno pomembno, da so na teh prireditvah prisotni tudi mediji. Prijave in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.feuerindenalpen.org> (de/fr/it/en) ali na e-naslovu CIPRE-Švica cipra@cipra.ch.

Evropski alpinisti na mirovni misiji v Afganistanu

25. junija 2003 se bo skupina evropskih alpinistov (med drugim iz Francije, Italije, Slovenije in Švice) odpravila na 45-dnevno ekspedicijo v Afganistan, kjer nameravajo osvojiti vrh Hindukuša, afganistanske najvišje gore. Poglavitni namen akcije - poimenovali so jo „Misija Oxus – gore za mir“ - je seznanjanje javnosti z dejstvom, da se je ponovno mogoče povsem varno povzpeti na Hindukuš. Pobudo za akcijo je dala okoljevarstvena organizacija Mountain Wilderness.

Poleg tega so predstavniki omenjene organizacije afganistanski vladi predložili izobraževalni projekt, v okviru katerega naj bi v Afganistanu tiste, ki bi za to pokazali interes, izšolali v treking vodnike. To bi zagotovo pripomoglo h gospodarskemu in socialnemu napredku tamkajšnjih krajev, obenem pa bi to bil tudi pomemben prispevek k ohranitvi narave.

V Mountain Wildernissu so se zavzeli tudi za ustanovitev narodnega parka na območju gorovja Hindukuš, ki je med drugim pomembno kot življenjski prostor živalskih vrst, ki jim grozi izumrtje, npr. divja ovca marco polo (*Ovis ammon polii*) ali pa snežni leopard.

Odprava bo potekala v tesnem sodelovanju z afganistansko vlado, italijansko avtonomno deželo Furlanijo-Juljsko krajino, italijanskim veleposlaništvom v Afganistanu, Svetovno zvezo za ohranitev narave (IUCN), Mednarodno zvezo planinskih organizacij (UIAA), italijanskim inštitutom za Afriko in orientalistiko, WWF Italija ter italijansko planinsko zvezo.

Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.regione.fvg.it/missioneoxus> (it/en); vir: dežela Furlanija-Juljska krajina, 12. 6. 2003

Športne prireditve z motornimi vozili se v Alpah vedno bolj širijo

Od 20. do 22. junija bo v Obersaxnu potekalo prvo švicarsko prvenstvo v t.i. vzpenjanju na hrib (hillclimbing), ko se bo kar 150 motoristov z motorji poskušalo povzpeti čim višje po zelo strmem pobočju. Organizatorji pričakujejo 2500 obiskovalcev.

Organizacijski odbor seveda meni, da se prireditve sklada z zahtevami okolja, saj naj bi vsak voznik porabil samo dva decilitra ekološkega bencina, tekmovalno stezo pa nameravajo po prireditvi odstraniti in na njej vzpostaviti prvotno stanje. Kritiki opozarjajo, da omenjena prireditve nima nikakršne trajnostne vrednosti in lahko le prestraši prebivalce doslej mirnega počitniškega kraja. Občina Obersaxen se namreč na svetovnem spletu predstavlja kot „eldorado za vse, ki iščejo sprostitev in cenijo neokrnjeno naravno krajino (...)“.

Vir: Die Südschweiz, 7. 5. 2003; nadaljnje informacije na spletni strani: <http://www.hillclimbing.ch> (de), <http://www.gemeinde-obersaxen.ch/de> (de)

V kraju Valloire v francoskih Alpah pa bo od 4. do 7. julija na programu „Transvalquad“: po podatkih organizatorjev bo to največja evropska dirka z vozili quad, za katero pričakujejo, da bo na njej sodelovalo okrog 2000 terenskih vozil. Oblasti so za prireditve izdale dovoljenje, okoljevarstvene organizacije pa so izrazile bojazen, da se bodo zaradi kratkih prog, na katerih bo vožnja dovoljena, in velikega števila vozil, uporabljala tudi zemljišča, za katera uradno dovoljenje ni bilo izdano.

Vir: Mountain Wilderness Francija, nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.quad-organisation.com/F/nos-aventures/transvalquad.htm> (fr)

Alpske regije za ohranitev hribovskega kmetijstva

Pred nekaj dnevi so v občini San Michele v italijanskem Trentinu predstavili 9. letno poročilo o alpskem hribovskem kmetijstvu. Letošnja izdaja je posvečena vlogi kmetijstva v gorskih območjih. Ob tej priložnosti so predstavniki alpskih regij predlagali sklic čezmejne okrogle mize, da bi tako pri Evropski uniji vendarle vzbudili več pozornosti za hribovsko kmetijstvo.

Kmetijsko pomembna območja znotraj alpskega loka zahtevajo od EU novo definicijo zasnove razvoja hribovskega kmetijstva, poleg tega pa tudi ustanovitev alpske makroregije, katere razmejitve bi se skladale z razmejitvijo Alpske konvencije. Tako nastala makroregija bi morala imeti funkcijo velike skupnosti, ki bi združevala gorska območja in bi morala biti vključena v program EU „Gorska območja kot ciljno območje“.

Za Trentino pa letno poročilo posebej izpostavlja pomen povezave med pridelovanjem kakovostnih kmetijskih proizvodov, ki so konkurenčni na svetovnem tržišču, in njihovim trženjem prek zadrug. Približno 80% prodaje vseh kmetijskih izdelkov iz Trentina se dejansko odvija prek 375 zadrug.

Letno poročilo so pripravili na finančnem in gospodarskem inštitutu Nomisma.

Vir: Avtonomna pokrajina Trento, 10. 6. 2003: <http://www.uffstampa.provincia.tn.it> (it)

Švica: predstavniki kantonov želijo omiliti varstveni režim za Alpe

Predstavniki kantonov, združeni v svetu kantonov, so se z veliko večino glasov izrekli za protipredlog parlamenta za referendum „Avanti“. Ta med drugim predvideva, da se na cesti skozi gotthardski predor ukine prepoved povečanja tranzitnih kapacitet v alpskem prostoru, kar bi omogočilo gradnjo druge cevi gotthardskega predora. Prepoved je bila v obliki člena o varstvu Alp sprejeta v ustavo leta 1994, potem ko se je švicarsko prebivalstvo izreklo za sprejem alpske pobude.

Zvezna vlada in manjše skupine članov nacionalnega sveta in sveta kantonov so predlog o izgradnji druge cevi zavrnili, saj bi ogrozila uresničitev zastavljenega cilja, to je preusmeritve tovarnega prometa na železniške tirne.

Protipredlog vsebuje poleg sprememb v tranzitnem prometu tudi spremembe na številnih drugih področjih, kot so npr. spodbujanje prometa na območju aglomeracij ter ustanovitev prometnega sklada za financiranje cestnih in železniških objektov. Nasprotniki predloga se pritožujejo, da vsebuje preveč različnih vsebinskih točk, to pa prebivalcem otežuje pravilno odločanje o vsaki točki posebej.

Viri: Die Südschweiz, 12. 6. 2003; Tagblatt, 12. 6. 2003

Hillclimbing ali trendni motošport v Alpah



© Archiv CIPRA 2003

O tem in onem

Nova raziskava Pro Nature o načrtovani gradnji smučišč v Švici

Iz raziskave „Se Švici obetajo nova smučišča?“, ki je izšla pred kratkim, je razvidno, da obstaja trenutno 113 različnih idej in projektov, na podlagi katerih naj bi v švicarskih Alpah zgradili nova smučišča. Obseg investicijskih sredstev naj bi pri tem presegel tri milijarde švicarskih frankov. Številna žičničarska podjetja zaradi neugodnega gospodarskega položaja, v katerem so se znašla, za uresničenje novih projektov pogosto zaprosijo za finančno pomoč kantone in občine, ki pa premalo upoštevajo zahteve trajnostnega prostorskega načrtovanja ter varstva narave in krajine. Raziskava predlaga tudi sprejem ukrepov za izboljšanje stanja, kot sta dosledna uporaba obstoječih pravnih predpisov in alternativno, na trajnostnih zahtevah sloneče načrtovanje razvoja turizma v turističnih središčih, kjer danes prevladuje ena sama „monokultura“, tj. smučarski turizem.

Fordova nagrada 2003 za okoljske projekte, posebna nagrada projektu za vodo

 Avstrijsko Krovno okoljsko združenje in podjetje Ford Motor Company Austria sta trem najboljšim pobudam na področju varstva avstrijske naravne in kulturne dediščine podelila nagrado družbe Ford za ohranjanje naravne in kulturne dediščine 2003. V mednarodnem letu celinskih voda, kot je OZN razglasila letošnje leto, je bil nagrajen tudi odličen „vodni projekt“. Za nagrado družbe Ford lahko kandidira vsakdo, ki si prizadeva za varstvo dragocenih habitatov, pripravlja inovativne ideje na področju okolje- in naravovarstva ali okoljske tehnologije, izvaja projekte za ohranitev naravne pestrosti rastlinskih in živalskih vrst oz. za ohranitev tradicionalne kulturne dediščine ali pa vodi projekt s področja okoljske pedagogike. Sodelujejo lahko posamezniki, društva in šolski razredi, lokalne skupnosti in podjetja. Rok za oddajo kandidature je 29. avgust 2003. Nagrada družbe Ford za ohranjanje naravne in kulturne dediščine se podeljuje že dvajset let.

Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.umweltdachverband.at/schwerpunkte/ford/index.htm> (de)

AgriCultura – nagrada kmetijstva in gozdarstva za fejtón 2003

Kmetijska zbornica avstrijske zvezne dežele Tirolska je razpisala nagrado za najboljši fejtón in tako začela kulturno ofenzivo za boljše seznanjanje javnosti s kmetijstvom, gozdnim in lesnim gospodarstvom. Avtorjem je tako omogočeno, da poskusijo odgovoriti na vprašanje „Quo vadis, agricultura?“. Novinarji in avtorji, ki so že objavljali v časopisih, izdali knjige itd., so sedaj pozvani, da v nemščini napišejo fejtón, v katerem se bodo spopadli z naslednjimi vprašanji: kakšno vrednost imajo kmetijstvo, gozdno in lesno gospodarstvo v Evropi, kako se odzivajo kmetje na nove izzive, kot so konkurenca, tržno gospodarstvo, racionalizacija podjetniških struktur, večji donosi, nega krajine, varstvo okolja in živali... Zadnji rok za oddajo prispevkov je 31. avgust 2003.

Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.lk-tirol.at> (de)

Prireditve

 Delavnica ob mednarodnem letu celinskih voda: **Varstvo okolja in raba vodnih virov** (Tutela dell'ambiente e gestione delle risorse idriche). Savona (Italija), 20. 6. 2003. Organizator: Provincia di Savona. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.lexambiente.com/modules.php?name=News&file=article&sid=209> (it)

 Kampanja simpatizerjev Alpskega Rena – žive reke: **izlet simpatizerjev Alpskega Rena**. Od Reichenaua (Švica) do Bregenza (Avstrija), 23. - 27. 6. 2003. Organizator: Lihtenštajnska družba za varstvo okolja (Liechtensteinische Gesellschaft für Umweltschutz - LGU) in drugi. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.lebendigerrhein.org/news.cfm?id=154> (de)

Zaključna prireditve in strokovna razprava: **"Regionalno izvajanje ciljev kakovosti okolja v alpskem prostoru v obliki pilotnih projektov v različnih regionalnih tipih"**. Bad Reichenhall (Nemčija), 24. 6. 2003. Organizatorji: projektna skupina za cilje kakovosti okolja. Nadaljnje informacije: Jochen Grab J.Grab@ko-mo.de, http://www.gisfinder.de/bp_alpen (de/fr/it/sl), <http://www.zukunft-biosphaere.de/html/Projekte/Nachhaltige/UQZ.htm> (de)

Učna delavnica in pogovor s predstavniki medijev: **Dolina Wipptal v letu 2020 – prihodnost regije in kulturne krajine**. Matrei na Brennerju/Pfons (Avstrija), 25. 6. 2003. Organizator: REGALP - raziskovalni projekt Evropske unije. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.alpmedia.net/pdf/wipptal.pdf> (de), <http://www.regalp.at> (de/fr/it/sl/en)

24. kongres Nacionalnega urbanističnega inštituta INU: **Mesta in metropolitanske regije v Evropi** (Città e regioni metropolitane in Europa). Milano (Italija) 26. - 28. 6. 2003. Organizator: Istituto Nazionale di Urbanistica. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.inu.it> (it/en)

Strokovna konferenca: **Podnebne spremembe in naravne nesreče? Posledice za prostorski razvoj na območju Alp**. Samedan (Švica), 27. 6.- 28. 6. 2003. Organizator: Švicarska delovna skupnost za gorska območja (Schweizerische Arbeitsgemeinschaft für die Berggebiete – SAB). Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.sab.ch/klimawandel.pdf> (de)

 Aquarama 2003: **Praznik rek in jezer**. Bregenz, Lochau, Hard (Avstrija), 27. -29. 6. 2003. Organizator: avstrijsko zvezno ministrstvo za okolje idr. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.aquarama2003.at> (de)